

rețe, chinuit și crispat, ceea ce contrazice imaginea luminoasă, vie — ce-i drept, întrucâtva caraghioasă —, a timidului Vitea. Actorul a utilizat pentru acest rol de comedie lirică, aceleași mijloace îngroșate, de farsă, de care s-a servit — cu succes, de altfel — în *La telefon Taimirul*.

Slăbiciunile amintite aici, pe care le socotim remediabile, nu știrbesc din valoarea de ansamblu a acestui spectacol, proaspăt, tânăr și antrenant.

Valeria Ducea

UNDE ESTE SUFLUL REVOLUȚIEI?

Teatrul Evreiesc de Stat din București: *Tineretea părinților* de Boris Gorbato

Premiera: 7 noiembrie 1959. Regia: David Esrig. Decoruri și costume: Adina Reich. Distribuția: Carol Feldman (Stepan Reabinin); Betti Gherșin-Feldman (Natașa Loghinova); Isac Havis (Dr. Loghinov); Betti Gherșin-Feldman (Elena); Carol Marcovici (Anton); Rudi Rosenfeld (Efimcik); Bebe Bercovici (Ocikar); Lora Hönig (Dașa); Solomon Cheptenaru (Fedia); Ofeila Strul (Marusia); Lina König (Madame Epave); Mano Rippel (Ivan Egorovici Soroh); Sully Roizen (Vasea); Marietta Neuman (Nadia); Sami Godrich (Bariba); Tobias Bălan (Un temnicer).

Fiecare din paginile minunatei cronici a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, pe care o alcătuiesc piesele care evocă acest eveniment, ne descoperă existența a nenumărați eroi, face să reînvie uriașul dlocot al acelor memorabile zile și să readucă viu, puternic, patosul revoluționar care a însuflețit pe făuritorii revoluției.

Un astfel de moment în care se închează într-o luptă decisivă forțe istorice contradictorii, care transformă conștiințe și naște eroi, îl surprinde și piesa lui Boris Gorbato, *Tineretea părinților*.

Precedată de un prolog în care se sugerează atmosfera anilor Marelui Război pentru Apărarea Patriei și în care apare, maturizat, unul din tinerii eroi ai piesei (Stepan Reabinin), *Tineretea părinților* este o evocare, mai mult epică decât dramatică, a unui episod din viața unei grupe de comsomoliști din anii 1918—1920. Dramaturgul a intenționat să ofere contemporanilor noștri o lecție de patriotism, exemplul unor eroi care să-i însuflețească, să le transmită voință și curaj.

Vrînd să sublinieze această intenție a dramaturgului, regizorul D. Esrig, în spectacolul Teatrului Evreiesc de Stat din București, a extins de-a lungul întregului spectacol, prezența a două personaje contemporane, locotenentul Vasea (S. Roizen) și comsolista Nadia (Marietta Neuman), care în text apar doar în prolog. Participarea acestor personaje, prin intermediul cărora se exprimă admirația și respectul contemporanilor față de eroii revoluției, realizează un fel de comentariu al faptelor și ideilor piesei. Acest „cor“, care comentează mimice acțiunile eroilor, e util și eficace, atîta timp cît prezența lui e

discretă, pentru distribuirea unor accente. Atunci cînd prezența sa devine ostentativă — în momentele în care cele două personaje care-l alcătuiesc se amestecă și alunecă fantomatic printre celelalte personaje, care acționează în scenă —, e obositoare, stîrnete confuzii și abate atenția spectatorilor de la desfășurarea respectivelor momente.

Piesa este — așa cum am arătat — o evocare a unor vremi eroice și a unor oameni pe măsura acestor vremi: puternici, neînfricați, animați de idealuri înalte. Pentru ca faptele pe care le săvîrșesc acești oameni (Stepan Reabinin, Natașa Loghinov, Anton, Efimcik și ceilalți tineri care alcătuiesc grupul comsolistilor din piesă) să fie investite cu forța exemplului, e necesar ca și în spectacol, regizorul și actorii să fie preocupați înainte de toate de punerea în lumină a trăsăturilor lor eroice, a romantismului lor revoluționar, așa fel, ca, în imaginea de ansamblu, să predominie aceste date.

În spectacolul Teatrului Evreiesc de Stat, faptele sînt însă povestite scenic fără fior dramatic, iar cei mai mulți dintre eroi evoluează în culori șterse, nefițerțiate. În conceperea personajelor (în special a comsolistilor), regia nu a fost suficient de consecventă, oprindu-se la straturile superficiale ale caracterelor și evidențînd, de cele mai multe ori, datele lor exterioare. Fac excepție personajele Stepan Reabinin și Anton. Carol Feldman și Carol Marcovici, interpreții acestor roluri, pe lângă stăpînirea mai fermă a tehnicii actoricești, față de ceilalți colegi tineri, demonstrează virtuți și potențiale dramatice care recomandă două personalități actoricești vrednice de urmărit.

Carol Feldman a creat un Reabinin plin de avânt, emoționant prin profunzimea cu care-și trăiește sentimentele. (A greșit însă când a atribuit uneori o prea mare însemnatate complexelor pe care le încearcă personajul din cauza infirmității sale temporare.) Carol Marcovici a dat, la rîndu-i, cu destulă convingere viața lui Anton. L-a înțeles însă mai mult ca pe un temperamental. Este adevărat, Anton e o fire oarecum năvalnică, cu unele scăpărări anarhice. El știe însă să se oprească la timp, să se stăpînească atunci când se cere. De aici, cerința unei redări mai complexe a personajului, cerință la care interpretul n-a răspuns decît parțial.

O mențione pentru Isac Havis, Dina König și Mano Rippel — actori din generația vîrstnică a teatrului — care au schițat cele trei roluri de „bătrîni“ din piesă (doctorul Loghinov, Madame Epave și, respectiv, Ivan Egorovici Soroh) cu o sensibilă putere de convingere, în compoziții unitare și nuanțate.

În rest, Bebe Marcovici (Ocikar), Lora Hönig (Dașa), Solomon Cheptenaru (Fedia) au arătat mai puțină grijă în descoperirea și valorificarea principalelor laturi de caracter și resurse afective ale personajelor. Cam pe aceeași linie interpretativă s-a situat și Rudi Rosenfeld (în Efimcik), care, spre deosebire de primii, a reușit totuși să realizeze cîteva momente dramatice mai convingătoare.

Betti Gherșin-Feldman a schițat de asemenea destul de sumar evoluția Natașei Loghinova. În sufletul acestei eroine — unul din personajele centrale ale piesei — se operează, de-a lungul celor trei acte,

mai transformări. De la o simplă școlăriță care îmbrățișează, mai mult pe baza unui impuls sentimental, cauza revoluției, pînă la o luptătoare conștientă, neînfrîcată, care își sacrifică viața în numele ideilor pentru al căror triumf luptă, Natașa parcurge o cale destul de lungă, presărată cu destule asperități și praguri succesive, care s-ar fi cerut marcate în interpretarea sa. Interpreta afișează însă, aproape de la început și pînă la sfîrșit, același zîmbet, aceeași expresie de candidare juvenilă, puțin convențională.

Atari interpretări au transformat suflul revoluției, care ar fi trebuit să fie permanent prezent în scenă, într-o adiere firavă, totul petrecîndu-se la o temperatură scăzută, puțin prielnică pentru generarea emoției. Nici fundalul pe care se desfășoară evenimentele piesei nu este pe deplin sugerat. Nu se simte că afară, dincolo de cadrul îngust în care se desfășoară acțiunea, o lume veche se prăbușește sub loviturile revoluției. Scenograful (Adina Reich) a ținut seamă din punct de vedere tehnic de necesitatea ca decorul să fie schimbat cu ușurință (piesa prevede în repetate rînduri schimbarea cadrului acțiunii), dar nu a reușit să creeze totodată un cadru plastic adecvat conținutului revoluționar al piesei.

Soluții bune, dar fără un acompaniament și un cadru coresponsuzător, Carol Feldman și Carol Marcovici n-au izbutit să aducă, singuri, pe scenă, în toată grandoarea ei, tineretea plină de elanuri a „părinților“. Regizorul mai poate îndrepta, în acest sens, ceva.

I. Rusu

DINCOLO DE CULISELE TEATRULUI...

Teatrul „C. Nottara“: Fotoliul 16 de D. Ugriumov

Premiera: 24 octombrie 1959. Regia: Marcel Anghelescu. Decor și costume: Adriana Leonescu. Distribuția: Ana Barcan (Bereșkova Capitolina Maximovna); Stamate Popescu (Pașa Samoșvetov); Mircea Balaban (Hlopușkin Aristarh Vitalievici); Victoria Gheorghiu (Nastirskaja Anghelina Pavlovna); Ion Lucian (Hodunov Boris Semionovici); Dem. Savu (Zigfrid); Stroe Atanasiu (Ignat Puzfriov); Iarodara Nigrim (Igna Hristoforovna); Ion Gheorghiu (Zontikov Samson Savici); Ion Anghel (Kupurțev); Tatiana Iekel (Iulia Trepetova); Elena Pop (Galea Ledentova); G. Crișmaru (Slava Kolciughin); Val. Lefescu (Valea Ribikov); Ion Enache (Kornel Egorici); Mihai Badiu (Fotoliul nr. 16); Jana Gorea (Dusea); Romulus Bărbulescu (Zikin).

E drept, personajele comediei lui D. Ugriumov fac parte din lumea teatrului, dar săgețile satirei țintesc nu numai în directorul adjunct Hodunov, ci și în toți birocratii și rutinierii, în cei lipsiți de răspundere; în acest fel, aria piesei se extinde mult mai departe de culisele

unui teatru (unde se desfășoară acțiunea) și are ecouri multiple.

Satira lui Ugriumov e acidă și necruțătoare — acest teatru în teatru, pe care-l prezintă el, are valoare de simbol și tipizează cu forță artistică. Făcînd un sondaj în lumea teatrală, dînd jos „fardul“